

Ämnesprov, läsår 2014/2015

Samhällskunskap

Delprov B

Årskurs

9

Elevens namn och klass/grupp

Till dig som ska göra provet!

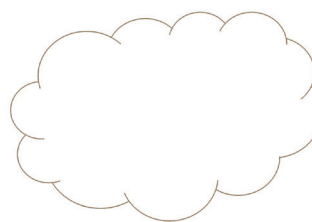
- Tänk på att alla uppgifter ger dig möjlighet att visa belägg för nivå E. Försök därför att skriva det du kan även om uppgiften känns svår.
- Många uppgifter ger dig möjlighet att också visa belägg för nivå C och A. De små rutorna vid varje uppgift visar vilken nivå uppgifterna går till.

 Uppgiften ger dig möjlighet att visa belägg för nivå E.

 Uppgiften ger dig möjlighet att visa belägg för nivå E och C.

 Uppgiften ger dig möjlighet att visa belägg för nivå E, C och A.

- Vid en del uppgifter finns det siffror på raderna. De är till för att visa hur många förklaringar/orsaker/konsekvenser som vi vill att du som mest anger.
- Tänk på att vid de uppgifter där du ska skriva en bokstav, siffra eller ett kryss bara skriva ett tecken vid varje ruta eller rad.
- Längst bak i häftet finns sidor att skriva på om du inte får plats.
- I tankebubblan finns tips om hur du kan göra och vad som är bra att tänka på när du arbetar med uppgifterna.

Vad kan hända med en 14-åring som har begått ett brott i Sverige?

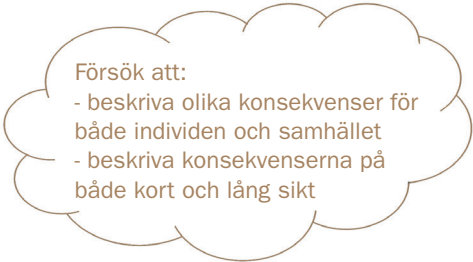
Sätt kryss för de 4 alternativ som stämmer. Om du skriver fler än 4 kryss så räknas ditt svar som ogiltigt.

- 14-åringen kan dömas till böter och hans/hennes vårdnadshavare får då betala.
- Polisen kan åka hem till 14-åringens vårdnadshavare och prata med dem.
- 14-åringen kan dömas och få straff, men inte fängelse.
- Polisen utreder brottet och överlämnar till Socialtjänsten.
- 14-åringen kan få en prick i belastningsregistret.
- Polisen kan förhöra 14-åringen om en vuxen är med.
- 14-åringen kan omhändertas och placeras på ungdomshem eller i familjehem.
- Ingenting händer förrän 14-åringen fyller 15 år, då avtjänas straffet.
- 14-åringen kan dömas att först sitta på ungdomshem tills han/hon blir 18 år, då får resten av straffet avtjänas i fängelse.
- Om polisen väntar med att utreda brottet tills efter det att 14-åringen fyllt 15 år kan personen dömas.

I Sverige kan man dömas till fängelse om man har begått ett allvarligt brott. Många vill ha strängare straff, alltså att de som döms ska tillbringa längre tid i fängelset.

Förklara vad längre fängelsestraff kan ha för påverkan på individen och samhället!

1. _____

2. _____

3. _____

I rutan finns exempel på mänskliga rättigheter enligt FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Välj tre av dessa och beskriv kort vad rättigheten innebär.

- a) Rätten till liv
- b) Rätten till utbildning
- c) Tanke- och religionsfrihet
- d) Yttrandefrihet
- e) Förenings- och församlingsfrihet

1. Rättighet: _____

Innebörd: _____

2. Rättighet: _____

Innebörd: _____

3. Rättighet: _____

Innebörd: _____

Vilka 4 påståenden beskriver bäst ett beslut som fattats på ett demokratiskt sätt?
Om du skriver fler än 4 kryss räknas ditt svar som ogiltigt.

Beslutet är demokratiskt för att:

- Beslutet har fattats av en majoritet av dem som röstat.
- Alla har haft möjlighet att få uttrycka sin uppfattning i frågan.
- Alla är nöjda och överens om det beslut man fattat.
- En person har lyssnat på allas åsikter i frågan och fattar sedan beslutet.
- Ett beslut som tagits av en majoritet bör inte genomföras om en minoritet av befolkningen skulle kunna påverkas på ett diskriminerande sätt.
- Om de ledande experterna i frågan tycker på ett sätt måste beslutet fattas i enlighet med vad experterna tycker.
- Beslutet stämmer överens med gällande svensk lagstiftning.
- Allas röster är lika mycket värda när man röstar.
- Kostnaden för att genomföra beslutet finansieras av allmänna skattemedel.

amorterar	disponibel inkomst	kredit	ränta
arbetsgivarorganisation	efterfrågan	lön	staten
arbetslöshet	exporterar	marknadsekonomi	subventionerar
bidrag	fackförening	moms	tillsvidareanställning
BNP	högkonjunktur	monopol	tull
bruttoinkomst	importerar	oligopol	utbud
deflation	inflation	planekonomi	vinstskatt
	konkurs	provanställning	

I rutan ovan står begrepp som har med ekonomi och arbetsmarknad att göra. Sätt in rätt ord i rätt lucka i meningarna nedan. Det finns fler begrepp än det finns luckor. Du får bara använda varje begrepp en gång.

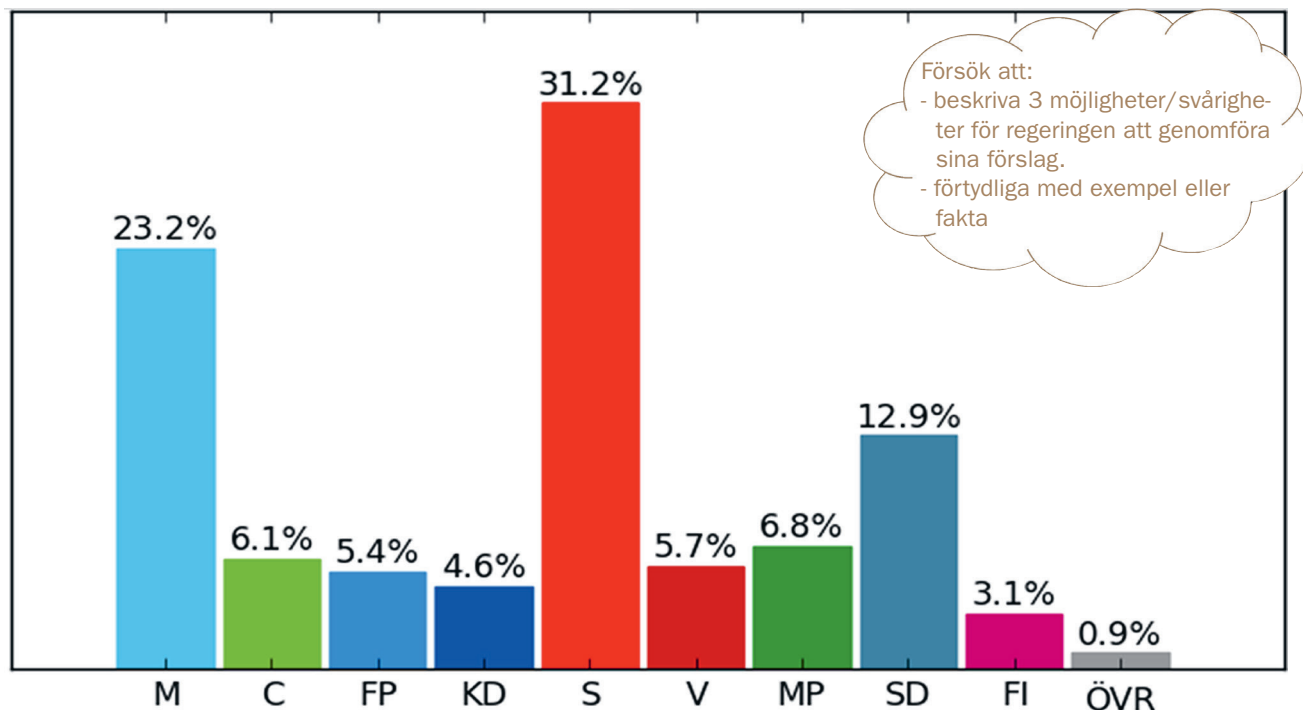
- Om du lånar pengar i en bank får du betala _____ till banken som ersättning för det du lånar.
- När du betalar tillbaka på ett lån så kallas det att du _____ på lånet.
- Att pengar minskar i värde kallas _____.
- När det enbart finns ett företag på en marknad kallas det _____.
- När vi betalar för en vara eller tjänst betalar vi _____ som är den skatt vi vanligtvis betalar på varor och tjänster i Sverige.

Uppgiften fortsätter på nästa sida!

6. När du i Sverige köper en vara från ett annat land säger man att du _____ varan.
7. Om varan dessutom kommer från ett land utanför EU kan du få betala _____ på varan.
8. När det är goda tider i ekonomin talar man om att det råder _____ .
9. Hur rikt ett land är brukar mätas i _____ per capita.
10. Ett annat ord för fast anställning är _____ .
11. Ett företag som ständigt går med förlust går till slut i _____ .
12. Lön innan skatten är avdragen kallas _____ .
13. En _____ är en organisation som företräder de anställda.
14. Ett kännetecken för en _____ är att det råder frihet för personer att starta och driva företag.

Resultat efter riksdagsvalet i september 2014

Försök att:
 - beskriva 3 möjligheter/svårigheter för regeringen att genomföra sina förslag.
 - förtydliga med exempel eller fakta

Utifrån ovanstående resultat efter riksdagsvalet i september 2014 fick Socialdemokraterna (S) och Miljöpartiet (MP) riksdagens förtroende att bilda regering. (S) och (MP) tillsammans har dock inte majoritet i riksdagen. I Sverige har vi de senaste 40 åren haft majoritetsregeringar i enbart 8 år.

Beskriv regeringens (S + MP) möjligheter/svårigheter att genomföra sina förslag. Använd några av följande begrepp:

minoritetsregering majoritet kompromiss
 blocköverskridande vallöfte svekdebatt vågmästare

Uppgiften fortsätter på nästa sida!

Vad betyder begreppen nedan?

Skriv siffran framför rätt förklaring.

Det finns fler förklaringar än vad det finns begrepp, vissa rutor kommer alltså att bli tomma.

Om du skriver en siffra mer än en gång räknas ditt svar som ogiltigt.

1. Direkt demokrati
2. Offentlighetsprincipen
3. Rättssäkerhet
4. Censur
5. Yttrandefrihet
6. Representativ demokrati
7. Allmän rösträtt
8. Diktatur
9. Grundlagar
10. Nationella minoriteter
11. Majoritetsbeslut

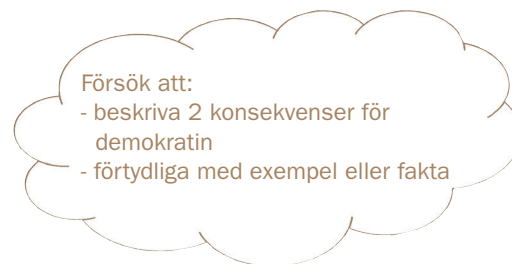
- Att myndigheter förhandsgranskar och kanske förbjuder böcker, filmer och liknande innan de kommer ut.
- Styrelseskick där en person eller en liten grupp har all makt.
- Den som leder och håller ordning på ett möte.
- Mindre folkgrupper med särskilda rättigheter.
- När alla får vara med och fatta beslut i alla frågor.
- Bestämmer hur ett land ska styras.
- Innehåller regler för vad FN får och inte får göra.
- Att alla som anklagas för ett brott ska få en rättvis rättegång och rätt till hjälp av en advokat.
- När folket utser en grupp som får ta beslut åt dem.
- Att medborgare i Sverige har rätt att läsa protokoll, brev och handlingar som ligger till grund för beslut som fattas av riksdagen, regeringen eller kommunen.
- Att man får säga vad man vill, till exempel om politik, utan att straffas.
- Att alla myndiga medborgare får rösta, om de vill.
- När beslutet har stöd av mer än 50 % av de som röstar.
- Tidningar, radio och TV är opartiska i sin nyhetsrapportering.
- En central princip i den svenska demokratin som innebär att beslut ska tas så nära medborgarna som möjligt.

Politikernas trygghetsundersökning

20 procent av de valda politikerna uppger att de någon gång under 2012 blivit utsatta för trakasserier, hot eller våld i samband med sitt uppdrag som politiker.

Källa: Brottsförebyggande rådet

Hur kan demokratin påverkas av att politiker utsätts för hot på grund av sitt politiska uppdrag?

1. _____

2. _____

Resultatrapport samhällskunskap åk 9 2015, version 1

Samhällskunskap åk 9	Delkunskapskrav 1			Delkunskapskrav 2			Delkunskapskrav 4			Delkunskapskrav 5		
	E	C	A	E	C	A	E	C	A	E	C	A
Delprov A												
Uppgift A1							☐					
Uppgift A2							☐					
Uppgift A3				☐	☐	☐						
Uppgift A4	☐	☐	☐									
Uppgift A5	☐	☐	☐									
Uppgift A6							☐					
Uppgift A7										☐	☐	☐
Uppgift A8										☐	☐	☐
Uppgift A9	☐	☐										
Uppgift A10				☐	☐	☐						
Uppgift A11	☐	☐										
Uppgift A12				☐	☐	☐						
Uppgift A13				☐	☐							
Uppgift A14	☐	☐										

Delkunskapskrav 1

Eleven har * kunskaper om olika samhällsstrukturer. Eleven visar det genom att undersöka hur sociala, mediala, rättsliga, ekonomiska och politiska strukturer i samhället är uppbyggda och fungerar och beskriver då * samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. I beskrivningarna kan eleven använda begrepp och modeller på ett * fungerande sätt.

Delkunskapskrav 2

"Eleven kan föra * resonemang om hur individer och samhällen påverkas av och påverkar varandra och beskriver då * samband mellan olika faktorer som har betydelse för individers möjligheter att påverka sin egen och andras livssituation.

Samhällskunskap åk 9	Delkunskapskrav 1			Delkunskapskrav 2			Delkunskapskrav 4			Delkunskapskrav 5		
	E	C	A	E	C	A	E	C	A	E	C	A
Delprov B												
Uppgift B1	☐	☐										
Uppgift B2	☐	☐	☐									
Uppgift B3				☐	☐	☐						
Uppgift B4	☐	☐	☐									
Uppgift B5				☐	☐	☐						
Uppgift B6	☐	☐	☐									
Uppgift B7							☐					
Uppgift B8										☐	☐	☐
Uppgift B9										☐	☐	
Uppgift B10	☐	☐	☐									
Uppgift B11	☐	☐	☐									
Uppgift B12										☐	☐	☐
Uppgift B13	☐	☐	☐									
Uppgift B14										☐	☐	☐

Delkunskapskrav 4

"Eleven redogör för de mänskliga rättigheternas innebörd och betydelse och ger exempel på hur de kränks och främjas i olika delar av världen. Dessutom kan eleven redogöra för de nationella minoriteterna och deras särställning och rättigheter.

Delkunskapskrav 5

Eleven har * kunskaper om demokratiska värden och processer och visar det genom att föra * resonemang om demokratiska rättigheter och skyldigheter, samt om för- och nackdelar med olika former för gemensamt beslutsfattande.

	DKK 1			DKK 2			DKK 4			DKK 5		
	E	C	A	E	C	A	E	C	A	E	C	A
Max. antal belägg	12	12	8	6	6	5	4	0	0	6	6	5
Visat antal belägg för nivå	☐			☐			☐			☐		
Visat antal belägg för nivå		☐			☐					☐		
Visat antal belägg för nivå			☐			☐					☐	

Totalt antal belägg för eleven per nivå:	Max. antal belägg per nivå:	Har eleven belägg i alla dkk? (fyra på nivå E, tre på nivå C)
E	28	☐
C	24	☐
A	18	☐

Provbetyg:

Summering av totalt antal visade belägg på provet:

70

Provbetyget sammanfattar de kunskaper du visat i det nationella provet. Terminsbetyget behöver inte alltid vara det samma som provbetyget eftersom det grundar sig på alla kunskaper du visat i ämnet.

Skola:
Pojke:
Flicka:

Klass/grupp:

Födelsedatum:

Formulär för resultatrapportering ämnesprov samhällskunskap åk 9 2015

Elevens namn:

Kommun:

Läser enligt kursplanen för SVA:

Resultatrapport samhällskunskap åk 9 2015, version 2

Del av kunskapskrav	Visat belägg för nivå E	Visat belägg för nivå C	Visat belägg för nivå A			
Delkunskapskrav 1: Eleven har * kunskaper om olika samhällsstrukturer. Eleven visar det genom att undersöka hur sociala, mediala, rättsliga, ekonomiska och politiska strukturer i samhället är uppbyggda och fungerar och beskriver då * samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. I beskrivningarna kan eleven använda begrepp och modeller på ett * fungerande sätt.	Delprov A Uppgift A4 ☐ Uppgift A5 ☐ Uppgift A9 ☐ Uppgift A11 ☐ Uppgift A14 ☐	Delprov A Uppgift A4 ☐ Uppgift A5 ☐ Uppgift A9 ☐ Uppgift A11 ☐ Uppgift A14 ☐	Delprov A Uppgift A4 ☐ Uppgift A5 ☐ Uppgift A9 ☐ Uppgift A11 ☐ Uppgift A14 ☐			
	Delprov B Uppgift B1 ☐ Uppgift B2 ☐ Uppgift B4 ☐ Uppgift B6 ☐ Uppgift B10 ☐ Uppgift B11 ☐ Uppgift B13 ☐	Delprov B Uppgift B1 ☐ Uppgift B2 ☐ Uppgift B4 ☐ Uppgift B6 ☐ Uppgift B10 ☐ Uppgift B11 ☐ Uppgift B13 ☐	Delprov B Uppgift B2 ☐ Uppgift B4 ☐ Uppgift B6 ☐ Uppgift B10 ☐ Uppgift B11 ☐ Uppgift B13 ☐			
	Summa belägg på delkunskapskrav 1 Antal visade belägg för nivå E Max: 12 Eleven: <input type="text"/>	Summa belägg på delkunskapskrav 1 Antal visade belägg för nivå C Max: 12 Eleven: <input type="text"/>	Summa belägg på delkunskapskrav 1 Antal visade belägg för nivå A Max: 8 Eleven: <input type="text"/>			
	Delkunskapskrav 2: Eleven kan föra * resonemang om hur individer och samhällen påverkas av och påverkar varandra och beskriver då * samband mellan olika faktorer som har betydelse för individens möjligheter att påverka sin egen och andras livssituation.	Delprov A Uppgift A3 ☐ Uppgift A10 ☐ Uppgift A12 ☐ Uppgift A13 ☐	Delprov A Uppgift A3 ☐ Uppgift A10 ☐ Uppgift A12 ☐ Uppgift A13 ☐	Delprov A Uppgift A3 ☐ Uppgift A10 ☐ Uppgift A12 ☐ Uppgift A13 ☐		
		Delprov B Uppgift B3 ☐ Uppgift B5 ☐	Delprov B Uppgift B3 ☐ Uppgift B5 ☐	Delprov B Uppgift B3 ☐ Uppgift B5 ☐		
		Summa belägg på delkunskapskrav 2 Antal visade belägg för nivå E Max: 6 Eleven: <input type="text"/>	Summa belägg på delkunskapskrav 2 Antal visade belägg för nivå C Max: 6 Eleven: <input type="text"/>	Summa belägg på delkunskapskrav 2 Antal visade belägg för nivå A Max: 5 Eleven: <input type="text"/>		
		Delkunskapskrav 4: Eleven redogör för de mänskliga rättigheternas innebörd och betydelse och ger exempel på hur de kränks och främjas i olika delar av världen. Dessutom kan eleven redogöra för de nationella minoriteterna och deras särställning och rättigheter.	Delprov A Uppgift A1 ☐ Uppgift A2 ☐ Uppgift A6 ☐	Delprov A Uppgift A1 ☐ Uppgift A2 ☐ Uppgift A6 ☐	Delprov A Uppgift A1 ☐ Uppgift A2 ☐ Uppgift A6 ☐	
			Delprov B Uppgift B7 ☐	Delprov B Uppgift B7 ☐	Delprov B Uppgift B7 ☐	
			Summa belägg på delkunskapskrav 4 Antal visade belägg för nivå E Max: 4 Eleven: <input type="text"/>	Summa belägg på delkunskapskrav 4 Antal visade belägg för nivå C Max: 0	Summa belägg på delkunskapskrav 4 Antal visade belägg för nivå A Max: 0	
			Delkunskapskrav 5: Eleven har * kunskaper om demokratiska värden och processer och visar det genom att föra * resonemang om demokratiska rättigheter och skyldigheter, samt om för- och nackdelar med olika former för gemensamt beslutsfattande.	Delprov A Uppgift A7 ☐ Uppgift A8 ☐	Delprov A Uppgift A7 ☐ Uppgift A8 ☐	Delprov A Uppgift A7 ☐ Uppgift A8 ☐
				Delprov B Uppgift B8 ☐ Uppgift B9 ☐ Uppgift B12 ☐ Uppgift B14 ☐	Delprov B Uppgift B8 ☐ Uppgift B9 ☐ Uppgift B12 ☐ Uppgift B14 ☐	Delprov B Uppgift B8 ☐ Uppgift B9 ☐ Uppgift B12 ☐ Uppgift B14 ☐
				Summa belägg på delkunskapskrav 5 Antal visade belägg för nivå E Max: 6 Eleven: <input type="text"/>	Summa belägg på delkunskapskrav 5 Antal visade belägg för nivå C Max: 6 Eleven: <input type="text"/>	Summa belägg på delkunskapskrav 5 Antal visade belägg för nivå A Max: 5 Eleven: <input type="text"/>
				Summering Visade belägg för nivå E Summa visade belägg för nivå E Max: 28 Eleven: <input type="text"/>	Summering Visade belägg för nivå C Summa visade belägg för nivå C Max: 24 Eleven: <input type="text"/>	Summering Visade belägg för nivå A Summa visade belägg för nivå A Max: 18 Eleven: <input type="text"/>
Finns visade belägg för nivå E på alla delkunskapskrav: Ja/Nej				Finns visade belägg för nivå C på tre delkunskapskrav *: Ja/Nej		
				Tot ant belägg: 70 Eleven: <input type="text"/>		
				Elevens erhållna provbetyg: <input type="text"/>		

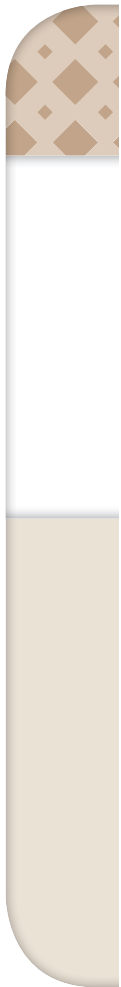
*) Dkk 4 undantaget

Provbetyget sammanfattar de kunskaper du visat i det nationella provet. Terminsbetyget behöver inte alltid vara det samma som provbetyget eftersom det grundar sig på alla kunskaper du visat i lämnat.

Skola:
 Pojke:
 Flicka:
 Klass/grupp:
 Födelsedatum:

Formulär för resultatrapportering ämnesprov samhällskunskap åk 9 2015

Elevens namn:
 Kommun:
 Läser enligt kursplanen för SVA:

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR PEDAGOGIK OCH SPECIALPEDAGOGIK

